

A földrajzoktatás fellegvára

Dr. Kubassek János, az érdi Magyar Földrajzi Múzeum igazgatója másfél évvel ezelőtt jelentette ki, hogy a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium a magyar földrajzoktatás fellegvára. A földrajzversenyek tekintetében jócskán mozgalmas 2017/2018-as tanév vége felé járva – továbbra is igazgató úr szavaival élve – a „várcapitánnyal”, Gruber Lászlóval beszélgettünk.

Kedves Tanár úr! Az utóbbi években szinte egyetlen olyan földrajzverseny sem volt, amelyről ne győztesen tértetek volna haza diákjaiddal.

Szinte igaz. Rendszeresen indulunk az országos és nemzetközi földrajzversenyeken, ahol diákjaim sokszor emberfeletti teljesítményeket mutatnak. Az idei tanévben például olyan is előfordult, hogy jelenlegi legeredményesebb földrajzosunk kilenc nap alatt, mindösszesen három országos döntőn is szerepelt. Ha csak a legutóbbi három évet vesszük figyelembe, meg merem kockáztatni, hogy a legsikeresebb iskola voltunk (vagyunk) hazánkban a geográfia tudományterületén kiírt versenyeken.

A Jakucs László Nemzetközi Középiskolai Földrajzversenyen három alkalommal győztesként hagyhattuk el a küzdőteret, de tavaly és az idén a második helyezéseket is elhoztuk. Számomra ez a tudáspróba talán a legnagyobb presztízskérdés, hiszen a Szegedi Tudományegyetem szervezi, ahol éppen negyed évszázada végeztem. Annak ellenére, hogy tavalyi kiemelkedő eredményeink miatt (a nyolcas döntőben öt bonyhádi csapat szerepelt) az iskolánként maximálisan nevezhető csapatok számát háromra csökkentették, mégis az első három helyen jutottunk a középdöntőbe. Onnan két csapatom (szintén az első és a második helyen továbbjutva) folytathatta a döntőben. Végül a tavalyi győztes duó, Galág Botond Balázs és Zareczky András hozhatta haza a Jakucs-plakettet, s a második helyen is mi végeztünk, Kis Zitának és Reif Eszter Rékának köszönhetően. Különösen értékesnek tartom az idei sikert, hiszen a döntő négy feladatából kimondottan annak a maximálisan elérhető pontjait felezték meg (100 pont helyett 50), amelyben a legerősebbek vagyunk. Őszintén szólva „kicsit” diszkriminatívnak tartom ezt. S ami a gyerekek nagyságát jelzi: ezzel a lelki teherrel együtt is elhozták az első két helyezést!

A „várcapitány” tanítványaival a szegedi Jakucs László Nemzetközi Középiskolai Földrajzverseny eredményhirdetését követően 2018. április 14-én.

Ebben a tanévben – a tavalyihoz hasonlóan – az egyházi iskolák számára kiírt Dr. Hajdú-Moharos József Országos Földrajzversenyen a három kategóriából kettőt megnyertünk, de második, harmadik és negyedik helyezéseket is elhoztunk Karcagról. A Kovács János Országos Földrajzverseny szeghalmi döntőjén az elmúlt két évben és most is a dobogó legfelső két fokán végeztünk. Az előbb említett versenyeken Galág Botond Balázs, Csernik Balázs, Kőbányai Dénes és Wágner Zita nyakába akasztották a képzeletbeli aranyérmeket.

Az elmúlt két évben hazánk egyik legszínvonalasabb földrajzversenyét, a Lóczy Lajos Országos Földrajzversenyt megnyertük, s ezen felül szép (többek között dobogós) helyezéseket és több különdíjat is elhoztunk. A Less Nándor Országos Földrajzverseny döntőjére is a közelmúltban került sor. Itt Kőbányai Dénes a második, Galág Botond Balázs pedig a harmadik helyen végzett. Az elmúlt két esztendőben ezen a versenyen Galág Botond Balázs kétszer is első helyet szerezte meg. Mindemellett nagyon büszke vagyok az idei OKTV-eredményünkre is (bár utóbbi verseny korántsem tartozik a legobjektívebben mérő, s így legszínvonalasabb versenyekhez), hiszen iskolánk történetének eddigi legjobb eredményét érte el Galág Botond Balázs, harmadik helyezésével.

A Földgömb „Ésszel járom be a Földet!” elnevezésű nemzetközi földrajzverseny is a nevedhez köthető. Miért nem indulhatnak ezen bonyhádi diákok?

Ehhez én magam ragaszkodtam, ugyanis én vagyok a verseny szervezője, feladatírója, játékvezetője, s a magazin megfogalmazása szerint „atyja”. Egyrészt nem akarom, hogy „szó

érje a ház elejét”, másrészt azok a tanítványok, akikkel évek óta együtt dolgozom, szinte minden rezdülésemet érzik és ismerik, így nem tartanám sportszerűnek, mint ahogy általában nem tartom annak, ha egy saját szervezésű versenyen az adott iskola diákjai indulhatnak. Mindemellett a Kvízélítő című vetélkedőnkre, amelyet már ötödik éve Vágó Istvánnal vezethetek, invitálok diákjaimat is, akik az eddigiek során mindössze egyszer találtak legyőzőre... Utóbbi egy meghívásos verseny.

Egyszerű kérdés, nehéz válasz. Mi a sikerek titka?

Titok? Titok az nincs. Hacsak az nem számít „titoknak”, hogy nagyon szerencsésnek tartom magam, mivel különösebb kérés és könyörgés nélkül mellém állnak a diákjaim. Én csupán annyit közlök velük, hogy látok bennük fantáziát és a potenciális győztest. Egy a lényeg: soha nem szabad egy versenyt kötelezővé tenni! Sikertelenség esetén komoly csalódást okozhatunk diákjainknak. Nálam mindig a minőség és nem a mennyiség számít. A földrajzversenyeken induló diákjaim közül az előző 10 évben a nevezettek 60–80%-a döntőbe jutott! A „titok”-hoz még az is hozzátartozik, hogy versenyszezonban szinte minden délután felkészítéseket tartok. Több alkalommal előfordul, hogy a takarítónők este, kis híján bezárnak bennünket. Nevetve konstatálják, amikor megnyugtatom őket, hogy kivételesen nyugodt körülmények között takaríthatják ki a földrajztermet, s nem szabok „határidőket” a felkészítések miatt. A sikerekhez gyakran hozzájárulnak részemről a háromórás éjszakai alvások, de ezt senki ne vegye panasznak!

Gruber László (bal szélén) és tanítványai az idei Kovács János Országos Földrajzversenyen.

Úgy gondolom, hogy a diákok a munkaszeretetük, szorgalmuk és hozzáállásuk legnagyobb részét „otthonról hozzák”, ehhez mi, tanárok valamennyit ugyan hozzátehetünk. Persze álszerénység lenne azt állítani, hogy én semmit nem teszek hozzá, de itt nemcsak a szakma a fontos! Ha „győztes típust” látunk meg egy diákban, semmi más dolgunk nincs, mint elhíttetni vele, hogy tényleg az! Fontos ugyanakkor, hogy a győzelem – a szerencse mellett, hiszen minden versenyben ez is szerepet játszik – csak kitartó és szorgalmas munkával szerezhető meg. Különösképpen becsülöm azokat a diákokat, akik a legkiemelkedőbbekkel, így Galág Botond Balázssal (vagy korábban Stein Árminnal, Tekeli Tamással) felveszik a versenyt. Fontosnak tartom azt is, hogy legyen szó akár győzelemről, akár egy kevésbé jól sikerült döntőről, mindenképpen foglalkoznunk kell tanárként a gyerekek lelkével – akár a hazafelé vezető (általában) hosszú úton, akár egy fagyi vagy sütemény elfogyasztása során, amellyel rendszeresen döntős diákjaimat jutalmazom.

Minden sikernek ára van. Mindenki számára pozitív a megítélésed?

A bonyhádi diákok és „öregdiákok” többségének bizalmát élvezem, s azokkal is egyet tudok érteni, akiknek „nem jön be” a Gruber-féle exhibicionizmus. Többször a fülembé jut, hogy én „végigszínészkedem” az óráimat. Még ha ez szó szerint nem is igaz, tény, hogy szeretem az „agyamat üzni” tanítványaim előtt. Viszont az órai és a tanórán kívüli „fellépéseim”-be belecsempészem a szakmát is, amelynek eredményeképpen diákjaim sikerrel veszik az érettségi vizsga akadályait, s megnyerik a földrajzversenyeket is...

Engedd meg, hogy gratuláljak sikeres diákjaidnak és neked a példaértékű felkészítő munkáért! Kívánom, hogy a jövőben is hasonló szép eredményekről számolhass be, és hogy a fellegrvár ostromlói ne találjanak rést a falakon...!

Filó Tamás

Bonyhádi Öregdiák Szövetség